

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318203307
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4318203307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: V. M., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Z., o žalobe na zaplatenie 6.111,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 23. októbra 2020, č. k. 15Csp/91/2018-177, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Levice (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 23. októbra 2020, č. k. 15Csp/91/2018-177 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.924,75 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 24.10.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 90,46 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 497 zák. č. 513/1992 Zb. obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou domáha od žalovaného plnenia vyčísleného v sume 6.111,80 eura spolu s vyčísleným úrokom 102,01 eura, úrokom z omeškania 2,51 eura, úrokom vo výške 5,90 % ročne z nezaplatennej istiny v sume 611,80 eura od 10.07.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 6.111,80 eura od 10.07.2018 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 102,01 eura od 10.07.2018 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie v sume 5,43 eura a uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania. Takto špecifikovaný nárok odvodzoval z uzatvorenej úverovej zmluvy č. 449670 zo dňa 12.10.2017 (ďalej len „zmluva“ alebo „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 6.500 eur. Keďže žalovaný nedodrжал zmluvné podmienky, žalobca pristúpil k zosplateniu úveru a požadoval od žalovaného plnenie tak, ako je uvedené vyššie.

4. O žalobe rozhodol súd prvej inštancie pôvodne platobným rozkazom č. k. 15Csp/91/2018-51 zo dňa 17.09.2018. Platobný rozkaz bol žalovanému doručený do vlastných rúk dňa 08.10.2018 (doručenka v spise na čl. 69). Následne, v zákonom stanovenej lehote, podal žalovaný voči platobnému rozkazu odpor - čl. 74 spisu - kde poukazoval na to, že podľa neho zmluva nespĺňa všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Napríklad nie je splatnosť jednotlivých splátok rozpísaná, nie je uvedené aká suma z mesačnej splátky sa započítava na istinu a úroky, a preto považuje predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkový. Uviedol, že banka mohla predpokladať neschopnosť žalovaného splácať úver a poskytnutím úveru dala tichý súhlas na jeho splácanie podľa finančnej situácie, ktorá v súčasnosti nie je dobrá. Poukázal na tú skutočnosť, že je bezdomovec bez akéhokoľvek príjmu. Z tohto dôvodu nesúhlasil so zaplatením žalovanej sumy a navrhol, aby súd vo veci nariadil hlavné pojednávanie. Následným uznesením č. k. 15Csp/91/2018 - 75 zo dňa 22.10.2018 okresný súd zrušil platobný rozkaz. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.05.2019.

5. K podanému odporu sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 12.11.2018 (v spise na čl. 80-82) kde uviedol, že banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve, v obchodných podmienkach pre úvery občanom a vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Žalobca poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú potom aj obchodné podmienky banky, a teda niektoré náležitosti, ktorá má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo všeobecných obchodných podmienkach a obchodných podmienkach. Čo sa týka výšky, počtu a termínu splátok, tak poukázal na to, že v danom prípade sa jednalo o anuitné splácanie, pričom splátka bola anuitná v sume 107,57 eura a počet anuitných splátok bol 72. Termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol 06.11.2017, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky bol 5. deň kalendárneho roka. Žalobca má za to, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Tu žalobca ďalej poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, s odkazom na ktoré nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba, tej ktorej anuitnej splátky. Ďalej sa žalobca vyjadril aj k otázke skúmania bonity žalovaného kde mal za to, že si splnil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože žalobca, ako prílohu k žalobe, predložil aj žiadosť o spotrebný úver, report zo spoločného registra bankových informácií a sociálnej poisťovni, teda doklady, ktoré preukazujú skúmanie bonity žalovaného. K vyjadreniu predložil aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo/65/2018 zo dňa 26.09.2018 (čl. 83-89).

6. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zistil, že strany sporu uzatvorili dňa 12.10.2017 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému sumu 6.500,00 eur s tým, že bola dohodnutá fixná výška úrokovej sadzby 5,90 % ročne, poplatok za poskytnutie úveru bol 0,00 eur, termín splatnosti poplatku za poskytnutie úveru najneskôr do 11.11.2017, jednalo sa o úver poistený, kde bol dohodnutý súbor A, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 2,64 eura mesačne, počet úhrad poplatku za poistenie schopnosti splácať úver 72. Periodicita a termín splatnosti poplatku za poistenie schopnosti splácať úver bol mesačne 5. dňa kalendárneho mesiaca. Výška anuitnej splátky predstavovala 107,57 Eur, termín splatnosti prvej anuitnej splátky 06.11.2017, počet anuitných splátok 72 a termín 5. deň kalendárneho mesiaca. Splatnosť úveru bola 6 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 5.10.2023. RPMN bola vo výške 6,15 % ročne, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy bola 12,7 % ročne. Celková čiastka, ktorú musel klient zaplatiť predstavovala 7.745,04 eura, odplata bola 6,39 % a úrok z omeškania 5 %. Poplatok za vklad hotovosti na úverový účet 2,50 eura. Poplatok za predčasné splatenie úveru 0,5 % z predčasne splatenej čiastky (ak je zostatková splatnosť 1 rok a menej), inak 1 % z predčasne splatenej čiastky úveru. Poplatok za žiadosť o zmenu podmienok úveru bol dohodnutý v sume 40,00 Eur, zmluvná pokuta za omeškanie 15,00 Eur, zmluvná pokuta za omeškanie splátky po upozornení 15,00 Eur. Poplatok za výzvu na splatenie úveru 30,00 Eur, poplatok za potvrdenia a súhlasy k úverom vydané bankou na klientovu žiadosť 25,00 Eur a poplatok za potvrdenie o zostatku úveru s budúcim dátumom vydaným bankou 50,00 Eur. Celá zmluva sa nachádza v spise na čl. 5-6. Už spolu so žalobou žalobca predložil aj listinné doklady, ktoré mali preukázať tú skutočnosť, že pri vstupe do tohto úverového vzťahu preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadne jeho schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, s tým, že pri posudzovaní bonity žalovaného pritom banka berie do úvahy vždy údaje zo spoločného registra bankových informácií a nebankového registra klientskych informácií, report zo sociálnej poisťovne a údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru. Žalobca spolu so žalobou

predložil aj doklady, na ktoré v žalobe poukázal, nachádzajú sa v spise na čl. 37-41. Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle zmluvných podmienok poskytol žalovanému plnenie, ale žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 09.07.2018 s odkazom na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka v súlade s úverovou zmluvou a obchodnými podmienkami. Preto zaslal žalovanému upozornenie na omeškanie s možnosťou predčasného zosplatenia. Žalobca zaslal aj druhú upomienku - opakované upozornenie zo dňa 07.05.2018 - s tým, že dňom prevzatia alebo odmietnutia jej prevzatia pokiaľ sa doručuje kuriérom, sa táto písomnosť považuje za doručení. V prípade, ak bola doručovaná prostredníctvom poštového podniku, je doručená 3. dňom po jej odoslaní a to s odkazom na čl. XIX bod 19.8 Všeobecných obchodných podmienok. Pohľadávka žalovaného potom ku dňu predčasného zosplatenia predstavuje sumu 6.296,75 Eur, ktorá pozostáva z istiny 6.111,80 Eur s tým, že žalovaný do dňa zosplatenia uhradil na istinu sumu 388,20 Eur, potom z kapitalizovaných úrokov v sume 102,01 Eur, ďalej zo sumy 2,51 Eur (úrok z omeškania), poplatky v sume 75,00 Eur (15,00 eur za každú) a výzvy na predčasné splatenie úveru v sume 30,00 Eur, ktoré si však žalobca neuplatňuje, a poplatky za poistenie schopnosti splácať úver 5,43 eur, jedná sa o omeškané poplatky za poistenie. Žalobca žiadal poskytnúť úrok z úveru aj po predčasnom zosplatení zmluvy o úvere s odkazom na rozhodovaciu prax, ktorú citoval v žalobe. Z uvedeného dôvodu sa preto domáhal plnenia vyčísleného tak, ako bolo uvedené v prvom odseku tohto rozhodnutia.

7. Prvoinštančný súd konštatoval, že v konaní bolo nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere, ktorá bola priložená k žalobe v kópii. Z postavenia zmluvných strán je ďalej nesporné, že žalobca ako banka vystupoval v zmluve ako dodávateľ a žalovaný v zmluve o úvere vystupuje ako spotrebiteľ, ktorá skutočnosť vyplýva zo samotného označenia žalovaného - len menom, priezviskom a dátumom narodenia, pričom pri uzatváraní a plnení z uvedenej spotrebiteľskej zmluvy žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z obsahu zmluvy o pôžičke, označenia zmluvných strán je teda jednoznačné, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorej obsah bol daný pôvodným veriteľom. Spotrebiteľský charakter zmluvy ako aj postavenie žalovaného ako spotrebiteľa nespochybňoval ani sám žalobca, pričom aj samotná zmluva je označená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na jednotlivé ustanovenia zmluvy sú preto aplikované príslušné ustanovenia OZ, ktorými sa zabezpečuje právna ochrana spotrebiteľa ako jedna z priorit oblasti záujmu nie len práva Európskej únie, ale aj Slovenského právneho poriadku. Pri naplnení právnej ochrany spotrebiteľa súd v prvom rade preskúmaval zmluvu o pôžičke, jej jednotlivé náležitosti, či sú v súlade s citovanou zákonnou úpravou.

8. Listinnými dokladmi predloženými žalobcom, žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal z čoho odvodzuje svoj nárok, pretože je preukázané, že zmluvné strany skutočne uzatvorili zmluvu o úvere so zmluvnými podmienkami tak, ako to uvádzal žalobca v žalobe, na základe ktorej zmluvy veriteľ plnil v sume 6.500 eur, čo žalovaný v konečnom dôsledku ani nespochybňoval. Tieto skutočnosti zároveň vyplývajú aj z prehľadu splácania, kde po pripočítaní prvej splátky v sume 110,21 eura k zostatku a odpočítaní sumy pripísanej na úroky a poistné, je zostatok presne suma 6.500,00 Eur, teda poskytnuté plnenie. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobca si v žalobe uplatňoval nároky vyplývajúce zo zmluvy o úvere tvoriace tak istinu spolu s príslušenstvom, z ktorej sumy žiadal priznať aj úrok z omeškania. Všetky žalobcom uplatnené nároky rovnako vyplývajú z prehľadu splácania.

9. Vzhľadom k spotrebiteľskému charakteru zmluvy bola zmluva o úvere podrobená súdnej kontrole za účelom preskúmania náležitosti zmluvy a posúdenia, či zmluvu je/nie je možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Takúto povinnosť má súd ex offio s cieľom zistenia, či poskytnutý spotrebiteľský úver ne/spĺňa náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj posúdiť správnosť uvedenia údajov o RPMN a jeho najvyššej prípustnej hodnote. Len uvedeným preskúmaním mohol súd dospieť k záveru o prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. S prihliadnutím na dátum podania žaloby - 13.08.2018 neprichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 54a OZ, ktorý je účinný až od 05.12.2018.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že podľa § 11 ods. 1 písm. b/ sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. a) až l), písm. s), z) a aa). Čo sa týka zákonnej náležitosti v zmysle písm. a) - táto splnená je, jedná sa o pôžičku; písm. b) - v súlade so zákonom je veriteľ, označený v záhlaví zmluvy; c) - tento údaj v zmluve rovnako uvedený je - bod. 3.2. Zmluvy o úvere d) - označenie spotrebiteľa v zmluve

obsahuje všetky zákonné náležitosti; e) - sa nevzťahuje na uvedený typ zmluvy; f) - doba trvania je určená 72 mesiacmi s termínom konečnej splatnosti úveru najneskôr 05.10.2023, čím je podľa názoru súdu splnená aj uvedená zákonná podmienka; g) - celková výška úveru a mena je uvedená sumou 6.500,00 Eur, avšak nie sú uvedené podmienky upravujúce čerpanie úveru; h) sa na uvedený typ zmluvy nevzťahuje; i) - úroková sadzba bola prepočítaná na kalkulačke nachádzajúcej sa na stránke www.openiazoch.zoznam.sk/kalkulačky, kde bolo zistené, že táto by mala byť správne uvedená vo výške 3,38 % (výška poplatku spolu s poistením) a nie 5,90 %. Z uvedeného dôvodu súd preto tento údaj považuje za nesprávny, a teda v zmluve absentujúci; j) odplata je vyčíslená v percentuálnom vyjadrení 6,39 %, čo je v súlade s §1a ods. 1 Nariadenia vláda SR č. 87/1995 Z. z., v znení neskorších predpisov a v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a podľa ktorého sa na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, keďže neprevyšuje hodnotu dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa §1 ods. 4. Keďže zmluva bola uzatvorená dňa 12.10.2017, súd vychádzal zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2 štvrtrok 2017, kde pre zmluvnú splatnosť spotrebiteľského úveru od 5 rokov do 10 rokov (v danom prípade bola zmluva uzatvorená na 72 mesiacov = 6 rokov) RPMN predstavuje 12,57; k) ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená v zmluve tiež vo výške 6,15 %, avšak podľa prepočtov je správnym údajom 6,89 %, čo vyplýva z prepočtu vykonaného na interaktívnej kalkulačke Ministerstva financií; zároveň aj bežným prepočítaním sumy splátok + poistenie, je zrejmé, že celková suma, ktorú má spotrebiteľ uhradiť nie je 7.745,04 Eur, ale až 7.935,12 Eur, s tým, že do RPMN je potrebné započítať aj poistné, ako ďalší výdavok súvisiaci so zmluvou o úvere; l) - je uvedený údaj správny, keďže uvádza tak splátku úveru a ich počet, ako aj splátku poistenia, ako aj ich počet, v oboch prípadoch spolu aj s termínom splatnosti jednotlivých splátok, s) sa nevzťahuje na uvedený typ zmluvy, z) priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov nebola uvedená správne vo výške 12,57 %. Tu súd vykonal kontrolu zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2017, podľa ktorého, pre daný typ úveru predstavuje RPMN práve hodnotu 9,08 % - č. l. 171; aa) zmluva je označená ako spotrebiteľská.

11. Žalobca listinnými dokladmi preukázal skúmanie bonity žalovaného - č. l. 37-41, teda v konaní sa nepreukázali tvrdenia žalovaného, že žalobca si nesplnil uvedenú povinnosť.

12. Odhliadnuc aj od uvedeného, je potrebné zmluvu považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú a to s poukazom na dôvody uvedené vyššie a to práve pre absenciu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) - podmienky upravujúce čerpanie úveru, i) a k) v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil aj nesprávnosť údajov v RPMN, ako je uvedené vyššie, s tým, že ak je v zmluve uvedená nižšia hodnota RPMN, ako v skutočnosti je, v danom prípade sa jedná o nesprávnu hodnotu RPMN v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ nadobudol dojem, že bude platiť menej, ako tomu v skutočnosti je. Hodnota RPMN vo výške 6,15 % by približne zodpovedala splátke bez poistenia. Pokiaľ sa však žalovaný zaviazal k plneniu s poistením, je pri výpočte hodnoty RPMN potrebné vychádzať zo splátky spolu s poistením. Uvedené zistenie má rovnako za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy a to v súlade s § 11 ods. 1 písm. d). Čo sa týka namietanej skutočnosti žalovaným, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa písm. l/, k tomuto je už ustálená rozhodovacia prax v tom smere, že každá splátka nemusí obsahovať rozpis sumy na istinu, úrok a iné poplatky. Na tieto rozhodnutia správne poukázal žalobca vo svojich vyjadreniach.

13. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú, práve pre absenciu chýbajúcich zákonných náležitostí a údaj o RPMN, ktorý je v neprospech spotrebiteľa, pričom pre zákonný následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy je postačujúce porušenie čo len jedného ustanovenia zákona majúceho za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy, súd preto považuje žalobu za dôvodnú len v časti rozdielu medzi skutočne poskytnutým plnením pôvodným veriteľom a vykonanými úhradami zo strany žalovaného, čo v danom prípade predstavuje sumu 5.924,75 eura (6.500,00 Eur - 575,25 Eur). Súd započítal všetky platby vykonané zo strany žalovaného výlučne na istinu a to práve z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V tejto časti preto súd žalobe vyhovel.

14. Žalobca si voči žalovanému uplatnil aj nárok na úrok z omeškania od 10.07.2018 až do zaplatenia, kde odkazoval na listinné doklady, ktorými mal byť žalovaný vyzývaný na zaplatenie dlžných splátok, ako aj ktorými jej malo byť oznámené zosplatenie samotného úveru. Žalobca však nevedel listinnými dokladmi preukázať doručenie (resp. odoslanie) týchto dokladov. Do konania síce doložil prvú výzvu - č. I. 33 ako aj výzva na predčasné zosplatenie, avšak nepreukázal, napr. podacím hárkom, že takéto doklady boli skutočne aj odoslané žalovanému, z ktorého dôvodu nie je možné zistiť dátum ich doručenia v súlade s čl. 19 bod. 19.08. VOP, na ktorý žalobca poukazuje v žalobe. Žalovanému boli ale tieto doklady doručené spolu s platobným rozkazom a žalobou, ako prílohy k žalobe dňa 08.10.2018, súd preto zákonnú lehotu 15 dní v zmysle OZ počítal odo dňa nasledujúceho po doručení týchto listinných dokladov, ktorá uplynula dňa 23.10.2018, potom súd priznal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po uplynutí zákonnej lehoty na plnenie, t. j. od 24.10.2018 v žiadanej výške, ktorá bola uplatnená v súlade s citovanými predpismi (ku dňu omeškania bola základná sadzba ECB vo výške 0 + 5 percentuálnych bodov predstavujú úrok vo výške 5 % ročne). Súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu aj v časti nároku na úrok z omeškania za čiastočne dôvodný, pretože bolo preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania, avšak nárok na úrok z omeškania nebolo možné priznať tak, ako ho žiadal žalobca z dôvodu, že tu žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie zosplatenia samotného úveru v súlade s citovanými zákonnými predpismi. Priznaný úrok z omeškania bol len zo sumy, v ktorej považuje súd nárok žalobcu za opodstatnený.

15. Prvoinštančný súd nevyhovel žiadosti žalovaného a nepovolil mu splátky, pretože žalovaného finančná situácia (žalovaný bol v čase rozhodnutia o nároku žalobcu bez príjmu, vybavoval si len príspevok z ÚP), by mu neumožňovala splácať žalovaný dlh v splátkach, ktoré navyše boli neprimerané priznanému nároku. Tu sa súd stotožnil s tvrdením žalobcu.

16. Vo zvyšku, t. j. v časti nároku na plnenie sumy prevyšujúcej priznaný nárok 5.924,75 eur, súd žalobu zamietol a to práve z dôvodu bezúčinnosti a bezpoplatkovosti zmluvy, v ktorej časti je potrebné považovať žalobu za nedôvodnú. Súd zamietol aj nárok na úrok z omeškania z uvedenej sumy, pretože ak nebol priznaný samotný nárok na istinu, nemohol byť z tejto sumy priznaný ani nárok na príslušenstvo. Nárok bol zamietnutý aj v časti nároku na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 10.07.2018 do 23.10.2018, z dôvodu nepreukázania zosplatenia, ako aj v časti vyčísleného úroku (bezúčinnosť a bezpoplatkovosť), vyčísleného úroku z omeškania v sume 2,51 Eur, keďže nebolo zrejmé, akým spôsobom bol tento úrok vypočítaný, a aj v časti nezaplatených poplatkov v sume 5,43 Eur, kde tiež nebolo zrejmé, za aké obdobie mali byť vypočítané uvedené poplatky, ako aj z dôvodu bezúčinnosti a bezpoplatkovosti.

17. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, okresný súd rozhodol zároveň aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobca sa pôvodne domáhal plnenia v sume 6.221,75 Eur spolu s úrokom a úrokom z omeškania, ktorý žiadal priznať od 10.07.2018. Čo sa týka istiny, tak žalobca bol úspešný v rozsahu 5.924,75 Eur, čo predstavuje 95,23 % z pôvodne uplatneného nároku ($6.221,75 \text{ Eur} : 100 = 62,2175$; $5.924,75 \text{ Eur} : 62,2175 = 95,23 \%$). Žalovaný mal úspech v rozsahu 4,77 % ($100 \% - 95,23 \%$). Pomer úspechu je v prospech žalobcu v rozsahu 90,46 % v ktorom rozsahu súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania ($95,23 \% - 4,77 \%$). O výške samotných trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením tak, ako je to uvedené v štvrtom výroku tohto rozsudku.

18. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobu vo zvyšku uplatneného nároku zamietol (výrok II.) a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil vyhovel zvyšku žaloby a žalobcovi priznal náhradu trov konania. Poukázal nato, že zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. a úver nie je možné považovať za bezúčinný a bez poplatkov. Z viacerých ustanovení zmluvnej dokumentácie vyplýva opačný záver a síce, že úverovú zmluvu bolo možné bez akýchkoľvek dôsledkov (najmä bez negatívnych dôsledkov pre spotrebiteľa) uzatvoriť aj bez uzatvorenia poistenia a uzatvorené poistenie bolo možné tiež kedykoľvek zo strany žalovaného zrušiť. Poistenie je v každom prípade individuálne a žalobca poskytuje úvery s poistením aj bez poistenia a to za rovnakých podmienok. V rámci predzmluvných rokovaní má každý klient žalobcu možnosť zvoliť si uzatvorenie úverovej zmluvy bez poistenia s poistením Súboru A alebo poistenie Súboru B, pričom v danom prípade si žalovaný vybral súbor poistenia A. Uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným a ani nemalo vplyv na žiadnu podmienku úverovej zmluvy. Žalobca ako banka uzatvoril aj v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi sporovými stranami množstvo úverových zmlúv s

inými dlžníkmi a totožnými podmienkami, pri ktorých si dlžníci ako spotrebiteľia nezvolil poistenie úveru. Žalobca doručuje súdu ako dôkaz úverovú zmluvu ďalšieho klienta, ktorá bola uzatvorená v rovnakom období ako dotknutá zmluva a v ktorej poistenie nebolo dojednané, z čoho jednoznačne vyplýva, že žalobca poskytuje úvery aj bez poistenia, a teda získanie spotrebiteľského úveru nie je podmienené uzavretím poistenia.

19. Keďže neobstojí premisa ohľadom povinného uzatvorenia poistenia k úverovej zmluve, neobstojí ani tvrdenie ohľadom nesprávnosti výpočtu RPMN, kvôli nezohľadneniu nákladov súvisiacich s poistením; hodnota RPMN bola vypočítaná správne a v súlade so zákonom. Klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojim podpisom na zmluve, teda preukázateľne sa oboznámil so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. Závazok zo zmluvy prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpil so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Pokiaľ z dokazovania nevyplynie, že osoba dlžníka pri uzatváraní zmluvy nemala dostatočné rozpoznávacie schopnosti, súd nemôže bez ďalšieho predpokladať, že spotrebiteľ nie je schopný posúdiť obsah právneho úkonu, ktorý uzatvára s veriteľom a vyjadriť s ním súhlas.

20. Ďalej žalobca uviedol, že prvoinštančný súd dospel k nesprávnemu záveru, že výška úrokovej sadzby mala byť uvedená 3,38 %. Žalobca poukázal na ust. § 53 ods. 6 OZ a § 1a ods. 1, 4 vyhlášky č. 87/1995 Z. z. z daného jasne vyplýva, že úroková miera 5,9 % podstatne neprevyšovala priemernú výšku úroku a nebola ani vo výške odporujúcej zákonu a vyhláške.

21. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu v časti výroku II., a závislého výroku III. postupujúc pritom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením), a dospel k tomu záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bolo treba postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

25. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania zistil, že predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola žaloba žalobcu v časti zamietnutá. Prvoinštančný súd žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu, že posúdil zmluvu o úvere uzavretú medzi pôvodným veriteľom a žalovaným ako dlžníkom za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje nesprávny údaj o RPMN z dôvodu, že do celkových nákladov úveru mala byť započítaná aj platba poistného, a teda aj výška RPMN je skreslená. Prvoinštančný súd zamietol žalobu v časti aj z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorá pramenila zo skutočnosti, že aj celková suma, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť nebola 7745,04 eura, ale suma 7935,12 eura vrátane poistného, pretože do tejto čiastky majú podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona patriť aj náklady na poistné a doplnkové služby, pretože žalobca nepreukázal, že žalovaný nemusel poistnú zmluvu uzavrieť, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, od čoho sa odvíja aj nesprávne vypočítaná RPMN.

27. Správnosti rozhodnutia v napadnutej časti svedčí to, že súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi žalobcom (právnym predchodcom žalobcom) a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský, hoci

ide o zmluvu úverovú, ktorá je ako absolútny obchod upravená v tretej časti Obchodného zákonníka. Na úverovú zmluvu je potrebné aplikovať kogentné ustanovenia spotrebiteľského práva na ktorú je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva, Smernicu rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 a Zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách.

28. Odvolací súd reagujúc na vyššie uvedený záver prvoinštančného súdu a vzhľadom na odvolacie dôvody žalobcu konštatuje, že predmetný spor bol charakterizovaný a je sporom so slabšou stranou. Išlo o spotrebiteľský právny vzťah na ktorý sa okrem všeobecných ustanovení civilného sporového poriadku vzťahujú aj ustanovenia týkajúce sa ochrany slabšej strany. Platí teda osobitná úprava konaní so slabšou stranou sporu (§ 290 a nasl. CSP). Špeciálna úprava spotrebiteľskej právnej ochrany vtelená do procesného kódexu, ktorým sa riadi aj toto konanie vzišla okrem iného aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (napr. C-240/98 až C-244/98, alebo C-497/13, C-137/08, C-472/11).

29. V zmysle tejto judikatúry je potrebné vnímať aj ustanovenie § 295 CSP. Jeho cieľom je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Aj keď to z gramatického výkladu komentovaného ustanovenia explicitne nevyplýva, v zmysle vyššie uvedenej judikatúry SDEÚ ide o vykonávanie dôkazov, ktoré by mohli byť v prospech spotrebiteľa. Z citovanej judikatúry SDEÚ vyplýva, že v spotrebiteľských sporoch je relativizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia. Vnútroštátny súd totiž musí prihliadnúť na nekalú povahu spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu spotrebiteľa. Toto pravidlo neplatí jedine vtedy, ak spotrebiteľ s takýmto postupom vysloví nesúhlas, teda prejaví vôľu byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou naďalej viazaný (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1030-1031 s.).

30. V zmysle vyššie uvedeného je treba konštatovať, že hoci žalovaný ako spotrebiteľ bol v konaní nečinný a „nepoprel“ rozhodujúce skutkové tvrdenia, súd nemohol rezignovať na činnosť, ktorá napĺňa obsah spravodlivo „vyrovnávajúceho“ procesu vo vzťahu k slabšej strane sporu. Potom prvoinštančný súd správne vyhodnotil, že nemožno sa uspokojiť s dôsledkami ust. § 150 a § 151 CSP, pretože v tomto prípade nejde o klasický spor dvoch „rovnocenných“ strán.

31. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

32. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

33. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

34. Podľa § 2 písm. g/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

35. Zákonodarca v ust. § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy podal legálny výklad toho, čo je treba chápať pod pojmom „celkové náklady spotrebiteľa“. Okrem iného uviedol, že do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

36. Uvedená definícia jednoznačne zakotvuje, že poistné je treba zahrnúť do celkových nákladov za podmienky, že ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

37. V odvolacom konaní sa teda posudzuje správnosť záveru prvoinštančného súdu o tom, že poistné malo byť zahrnuté do celkových nákladov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť, a poistné do celkových nákladov zahrnuté nebolo.

38. V procese dokazovania je treba konštatovať povinnosť dodávateľa - veriteľa poskytnúť súdu dostatočný dôkaz o skutočnostiach, ktoré sú mu na prospech. V tomto prípade žalobca (dodávateľ) v odvolacom konaní poukazoval nato, že poistenie úveru nebolo povinné, dokonca na dôkaz predložil zmluvy uzavreté s iným klientom, z ktorého malo vyplývať, že zmluvy mohol klient uzavrieť aj bez takého poistenia.

39. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že z obsahu správne zistených skutočností prvoinštančným súdom vyplýva, že súčasťou zmluvy o úvere zo dňa 12.10.2017 bolo aj poistenie. Odvolací súd konštatuje, že žalobca bol povinný preukázať, že uvedené poistenie bolo dobrovoľné. Podľa názoru odvolacieho súdu dobrovoľnosť neznamena len obyčajnú skutočnosť, že na žiadosť spotrebiteľa môže byť z úverových dojednaní „poistenie“ vylúčené, ale uvedené znamená, že uvedený úver je štandardne nastavený ako úver bez poistenia a spotrebiteľovi je umožnené si na žiadosť úver poistiť. Pokiaľ ide prípad, že poistenie môže spotrebiteľ vylúčiť na žiadosť, potom hodnotenie okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá a ako veľmi spotrebiteľ úver potreboval dostať môže znamenať, že otázkou možnosti poistenia vylúčiť sa ani nezoberal, pretože bol rád, že úver dostal. Uvedené otázky sú samozrejme hypotetické otázky okolností úverovej kontraktácie. Nezodpovedaným a nepreukázaným zostalo, či išlo o dobrovoľné poistenie, alebo nie. Vo vzťahu k hodnoteniu uvedeného odvolací súd konštatuje vysokú pochybnosť o tom, že spotrebiteľ si v tomto prípade sám vyžiadal poistenie. Odvolací súd konštatuje, že ani predložený listinný dôkaz v inom úverovom prípade iného klienta (kde mali byť vyznačené úverové podmienky bez poistenia) nedáva odpoveď na vyššie uvedené otázky pre konkrétny prejednávany prípad a v pochybnostiach bolo treba sa prikloniť k záveru, pre spotrebiteľa priaznivejšiemu. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že nie je viazaný rozhodnutiami v iných veciach, pretože je názoru, ktorý prezentuje. Spotrebiteľ uspokojujúci si spotrebiteľské potreby v čase kontraktácie vníma základný cieľ kontraktácie, ktorým je dosiahnutie získania úveru. Vedľajšie doložky (hoci s finančným plnením) nie sú predmetom primárneho zamerania spotrebiteľa, nepredstavujú pre neho cieľ spotrebiteľskej ostražitosť. Ak bol úver prednastavený so súborom poistenia, nemohlo ísť o dobrovoľné poistenie. Ak by bola na zmluve možnosť, okrem uzavretia poistného súboru A, či B aj možnosť uzavrieť úver bez poistenia, potom by väčšmi bolo možné hovoriť o možnosti výberu a dobrovoľnosti poistenia.

40. Preto bolo možné aj podľa názoru odvolacieho súdu hodnotiť predmetné poistenie ako poistenie, ktoré bolo od začiatku prítomné v zmluve a malo byť zahrnuté do celkových nákladov, a teda nešlo o poistenie dobrovoľné. Celovo bolo 72 anuitných splátok, po 107,57 eura. Spolu s poplatkom za poistenie úveru (2,64 x 72) išlo o sumu celkových nákladov 7935,12 eura, a nie tak ako bolo uvedené v zmluve vo výške 7745,04 eura. V skutočnosti zahrnuté mesačné poistné vo výške 2,64 eura do celkových nákladov nebolo. Do celkových nákladov teda poistné zahrnuté nebolo, preto bolo možné konštatovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 9 zák. č. 129/2010 Z. z.). Ak nebol nárok žalobcu na úroky zo zmluvy, potom neprichádzali do úvahy ani sankčné úroky z omeškania, či ďalšie poplatky. Uvedené potom ovplyvnilo aj výšku RPMN.

41. Z pohľadu odvolacích dôvodov nebolo potrebné sa zaoberať hodnotou RPMN, pretože vyššie uvedený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti postačuje pre vecnú správnosť napadnutého rozsudku (v zamietajúcej časti).

42. S poukazom na uvedené odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

43. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal voči procesne neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

44. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).